

คำวินิจฉัยของ นายผัน จันทรปาน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๕ - ๒๒/๒๕๕๕

วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๐ ทวิ มาตรา ๓๐ ตี ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง หรือไม่

ข้อเท็จจริง

ศาลจังหวัดปทุมธานี ศาลแขวงดุสิต และศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ส่งคำโต้แย้งของจำเลย ผู้ร้องรวมสี่คำร้อง เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๐ ทวิ มาตรา ๓๐ ตี ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง หรือไม่ ดังนี้

คำร้องที่หนึ่ง ศาลจังหวัดปทุมธานี ส่งคำโต้แย้งของจำเลยในคดีหมายเลขดำที่ ๖๖๒/๒๕๕๓ ระหว่าง กองทุนรวมโกลบอลไทย หรือเพอร์ตี โจทก์ นายอนุภาพ สัตยประกอบ ที่ ๑ นายทวีศักดิ์ เจริญภัทรวุฒิ ที่ ๒ จำเลย คดีนี้จำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้ร้องโต้แย้งว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๐ ตี ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง

คำร้องที่สอง ศาลแขวงดุสิต ส่งคำโต้แย้งของจำเลยในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๗๖๐๐/๒๕๕๓ ระหว่าง บริษัท วี. คอนกลอมเมอเรท จำกัด โจทก์ บริษัท สิทธิรินทร์ จำกัด ที่ ๑ นายกฤษฎาภรณ์ นุดจรัส ที่ ๒ จำเลย คดีนี้จำเลยที่ ๒ เป็นผู้ร้องโต้แย้งว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๐ ตี ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง

คำร้องที่สาม ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ส่งคำโต้แย้งของจำเลยในคดีหมายเลขดำที่ ๕๒๒๗/๒๕๕๓ ระหว่าง กองทุนรวมโกลบอลไทย หรือเพอร์ตี โจทก์ นายกฤษฎาภรณ์ นุดจรัส จำเลย คดีนี้จำเลยเป็นผู้ร้องโต้แย้งว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗ และ

มาตรา ๓๐ ตริ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง

คำร้องที่สี่ ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ส่งคำโต้แย้งของจำเลยในคดีหมายเลขดำที่ ๑๐๓๐๖/๒๕๔๓ ระหว่างกองทุนรวมไทยริสตรัคเจอร์ริง โจทก์ บริษัท บางกอกอินเตอร์เนชั่นแนล สपोर्ट จำกัด ที่ ๑ บริษัท วาณิชสยาม จำกัด ที่ ๒ บริษัท ปัญญาศิษฐ์ก่อสร้าง จำกัด ที่ ๓ จำเลย คดีนี้จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ เป็นผู้ร้องโต้แย้งว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๐ ทวิ มาตรา ๓๐ ตริ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง

สาระสำคัญของคำร้อง

คำร้องทั้งสี่คำร้อง ส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยมีข้อเท็จจริงทำนองเดียวกัน สรุปว่า

๑. โจทก์เป็นผู้ซื้อสินทรัพย์สินเชื่อบริษัทรวมทั้งสิทธิเรียกร้องของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ที่ถูกระงับการดำเนินกิจการตามคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังซึ่งเป็นเจ้าหนี้เดิมของจำเลย จากองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ปรส.) ซึ่งเป็นผู้ดำเนินการขายทรัพย์สินเพื่อการชำระบัญชีของบริษัทเงินทุนหรือบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ดังกล่าว โดยอาศัยอำนาจตามพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ ต่อมาโจทก์ได้มีหนังสือบอกกล่าวการรับโอนสิทธิเรียกร้องในหนี้สินของจำเลยจากบริษัทเงินทุนหรือบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ดังกล่าว และทวงถามไปยังจำเลยให้ชำระหนี้ภายในกำหนด ครบกำหนดแล้ว จำเลยไม่ชำระหนี้ โจทก์จึงฟ้องให้จำเลยชำระหนี้

๒. พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งเป็นบทกฎหมายที่โจทก์อ้างว่าให้อำนาจโจทก์รับโอนสิทธิหนี้สินต่างๆ จากบริษัทเงินทุน หรือบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ซึ่งเป็นเจ้าหนี้เดิมของจำเลย มาฟ้องจำเลยในคดีนี้ เป็นกฎหมายที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติไว้ อย่างชัดเจนว่าการออกกฎหมายเพื่อจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลจะต้องเป็นไปเฉพาะเพื่อการที่ รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น แต่พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๐ ตริ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ เปิดโอกาสให้เจ้าหนี้เดิมและเจ้าหนี้ผู้ซื้อหนี้สิน เช่น โจทก์ สามารถดำเนินการในการรับโอนสิทธิเรียกร้องในหนี้ต่างๆ ได้โดยไม่ต้องดำเนินการใดๆ ตามขั้นตอนของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งมีอยู่เดิมอันเป็นธรรม

ต่อลูกหนี้และผู้มีส่วนได้เสียทั้งหมด จึงเป็นการลิดรอนสิทธิของลูกหนี้และผู้มีส่วนได้เสียฝ่ายอื่นอย่างชัดเจน พระราชกำหนดที่โจทก์อ้างใช้สิทธิทั้งสองฉบับจึงขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

พิจารณาแล้ว เห็นว่า คำร้องทั้งสองคำร้อง มีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยเป็นอย่างเดียวกัน จึงให้รวมพิจารณาเข้าด้วยกัน

ข้อเท็จจริงเพียงพอที่จะพิจารณาวินิจฉัยได้แล้ว ประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยเบื้องต้นมีว่าจะรับคำร้องไว้พิจารณาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ร้องตามคำร้องทั้งสองคำร้อง ได้ระบุมাত্রาของพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน ฯ ที่ได้แย้งว่า ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง อีกทั้งมาตราดังกล่าวของพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน ฯ ที่ผู้ร้องกล่าวอ้างก็เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี และยังมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับมาตรานั้น ๆ กรณีเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง จึงรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยได้

ประเด็นการพิจารณา

ประเด็นตามคำร้องทั้งสองคำร้องที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัย คือ พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๐ ทวิ มาตรา ๓๐ ตริ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง หรือไม่

ข้อกฎหมาย

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมีได้” รัฐธรรมนูญ มาตรานี้เป็นบทบัญญัติที่มีหลักการในการให้ความคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้และกำหนดเงื่อนไขของการจำกัดสิทธิเสรีภาพว่าจะต้องเป็นกรณีที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้ออกกฎหมายจำกัดสิทธิเสรีภาพนั้นได้โดยชอบเขตเนื้อหาของกฎหมายนั้น ก็จะต้องออกโดยเท่าที่จำเป็นและไม่กระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้น ซึ่งผู้ร้องได้อ้างว่าพระราชกำหนดทั้งสองฉบับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง

พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๐ ทวิ มาตรา ๓๐ ตริ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติดังนี้

“มาตรา ๒๗) การโอนสิทธิเรียกร้องทั้งหมดหรือบางส่วนของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการไปยังสถาบันการเงินอื่น ให้กระทำได้โดยไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของลูกหนี้ที่จะยกข้อต่อสู้ตามมาตรา ๓๐๘ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์”

“มาตรา ๓๐ ทวิ ในการขายทรัพย์สินเพื่อชำระบัญชีบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการตามมาตรา ๓๐ ให้องค์การดำเนินการประกาศรายการพร้อมด้วยรายละเอียดตามสมควรของทรัพย์สินที่จะขาย วัน เวลา และสถานที่ที่จะขายทรัพย์สินนั้นล่วงหน้าก่อนกำหนดวันขายไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน โดยปิดประกาศรายการและรายละเอียดไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานขององค์การ โฆษณาในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และโฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อยหนึ่งฉบับเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามวัน

การประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ถือเป็นการบอกกล่าวการโอนทรัพย์สินแก่ลูกหนี้บุคคลภายนอกที่ได้ให้ประกันหนี้เดิม และบุคคลซึ่งมีส่วนได้เสียในทรัพย์สินที่จะขาย ในกรณีที่บุคคลดังกล่าว มีข้อต่อสู้เกี่ยวกับทรัพย์สินที่จะขายนั้น ให้ยื่นคำคัดค้านโดยชี้แจงเหตุผลและหลักฐานที่เกี่ยวข้องต่อคณะกรรมการตามมาตรา ๓๐ ก่อนกำหนดวันขายทรัพย์สินไม่น้อยกว่าสามวันทำการ หากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวแล้ว มิได้ยื่นคำคัดค้านการขายทรัพย์สินนั้น ให้ถือว่าลูกหนี้บุคคลภายนอกที่ได้ให้ประกันหนี้เดิม และบุคคลซึ่งมีส่วนได้เสียในทรัพย์สินที่จะขายได้ให้ความยินยอมกับการโอนทรัพย์สินที่จะขายนั้นแล้ว

เมื่อคณะกรรมการตามมาตรา ๓๐ ได้รับคำคัดค้านตามวรรคสองแล้ว ให้จัดทำความเห็นพร้อมด้วยเหตุผลเสนอให้คณะกรรมการองค์การพิจารณาวินิจฉัย ถ้าคณะกรรมการองค์การเห็นว่าคำคัดค้านมีเหตุอันสมควรก็ให้ยุติการขายทรัพย์สินนั้นไว้ก่อนจนกว่าจะมีการพิสูจน์สิทธิในทรัพย์สินนั้นเสร็จสิ้น ถ้าเห็นว่าไม่มีเหตุอันสมควรก็ให้ยกคำคัดค้านพร้อมทั้งแจ้งให้ผู้คัดค้านทราบและดำเนินการขายทรัพย์สินนั้นต่อไป แต่ทั้งนี้ไม่ตัดสิทธิผู้เสียหายเพราะการนั้นที่จะใช้สิทธิเรียกร้องตามมาตรา ๓๐ จัตุวา”

“มาตรา ๓๐ ตริ ในกรณีที่มีการโอนทรัพย์สินที่ได้ขายตามวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๐ ทวิ แล้ว

(๑) สิทธิของผู้ซื้อทรัพย์สินโดยสุจริตไม่เสียไป ถึงแม้ภายหลังจะพิสูจน์ได้ว่าทรัพย์สินนั้นมีเจ้าของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการตามมาตรา ๓๐

(๒) ห้ามมิให้ลูกหนี้หรือบุคคลใดขอหักกลบบลบนหนี้ที่มีอยู่กับบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการกับทรัพย์สินที่ขายนั้น

(๓) ผู้ซื้อทรัพย์สินมีสิทธิเรียกดอกเบี้ยตามวิธีการและตามอัตราในสัญญาเดิม”

ข้อพิจารณา

มาตรา ๓๐ ทวิ บัญญัติเกี่ยวกับวิธีการในการขายทรัพย์สินเพื่อชำระหนี้ และมาตรา ๓๐ ครี บัญญัติเกี่ยวกับผลของการโอนทรัพย์สินที่ขายได้ตามวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๐ ทวิ เป็นบทบัญญัติที่จำเป็นต้องบัญญัติขึ้นมาเพื่อให้การดำเนินการชำระบัญชีของ ปรส. เป็นไปโดยเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการตราพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน ฯ ทั้งสองฉบับ ดังปรากฏในเหตุผลของการตราพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน ฯ ทั้งสองฉบับสรุปได้ว่า เป็นการตราขึ้นโดยจำเป็นเนื่องจากต้องมีการกำหนดมาตรการในลักษณะของการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงิน อย่างเป็นระบบตามแนวทางสากล และจัดตั้งองค์การของรัฐขึ้นเพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการดังกล่าว เพื่อแก้ไขฟื้นฟูฐานะของสถาบันการเงิน ตลอดจนช่วยเหลือผู้ฝากเงินและเจ้าหน้าที่สุจริตของสถาบันการเงิน อีกทั้ง จำเป็นต้องมีมาตรการเป็นพิเศษผ่อนคลายจากกรณีปกติทั่วไปเพื่อให้ ปรส. สามารถดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายให้แล้วเสร็จได้โดยเร็วเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นแก่ผู้ซื้อทรัพย์สินอันเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ไขปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจ

นอกจากนี้ พิจารณาแล้วเห็นได้ว่า ตามมาตรา ๒๗ ความเป็นหนี้ของลูกหนี้ยังคงมีอยู่เท่าเดิม มิได้เพิ่มภาระหรือหน้าที่ใดๆ แก่ลูกหนี้ ลูกหนี้มีข้อต่อสู้ทุกอย่างไว้ต่อเจ้าหน้าที่เดิมก็ยังคงเป็นข้อต่อสู้กับ เจ้าหน้าที่ใหม่ที่รับโอนสิทธิเรียกร้องได้ และตามมาตรา ๓๐ ทวิ และมาตรา ๓๐ ครี ที่เกี่ยวกับวิธีการในการขายทรัพย์สินเพื่อการชำระบัญชีและผลของการโอนทรัพย์สินที่ขายได้ก็ไม่ได้ทำให้สิทธิหรือเสรีภาพใดๆ ของลูกหนี้หรือผู้มีส่วนได้เสียต้องถูกลิดรอนแต่อย่างใด เพียงแต่พระราชกำหนดดังกล่าว บัญญัติวิธีการในการโอนสิทธิเรียกร้องการขายทรัพย์สินและผลของการโอนทรัพย์สินให้แตกต่างไปจากกฎหมายเดิมที่มีอยู่ ก็เพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว ทันทต่อการแก้ไขปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นเท่านั้น

พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน ฯ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๐ ทวิ และมาตรา ๓๐ ครี จึงเป็นกฎหมายที่ตราขึ้นเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนุญกำหนดไว้ เป็นการตราขึ้นเท่าที่จำเป็นและไม่กระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพในเคหสถาน ทรัพย์สิน การประกอบกิจการ หรือการประกอบอาชีพของบุคคล ซึ่งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของหลักการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง บทบัญญัติของพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน ฯ ทั้งสามมาตรา จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๓๐ ทวิ มาตรา ๓๐ ตี ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง

นายพัน จันทพาน
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ